

گزارش اجمالی حضور ایران در پنجمین نمایشگاه بین المللی کتاب تاجیکستان

۱۳ تا ۱۵ شهریور ۱۳۹۴

اللَّهُ
الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

گزارش حضور
موسسه‌نمایشگاه‌های فرهنگی ایران
در نمایشگاه بین‌المللی
کتاب تاجیکستان

تهیه و تدوین: عباس نظری - محمدخلج
زیر نظر: بخش نمایشگاههای خارجی موسسه نمایشگاههای فرهنگی ایران
طراح و صفحه آرا: زهره مقرب

فهرست

۶نگاهی گذرا به فرهنگ، تاریخ و تمدن تاجیکستان
۸موقعیت ویژه نمایشگاه دوشنبه
۹اولین روز نمایشگاه
۱۱دومین روز نمایشگاه
۱۳سومین روز نمایشگاه
۱۴نکات قابل توجه برای حضور در نمایشگاه تاجیکستان
۱۶ملاقات ها
۱۸توافقات در خصوص نمایشگاه کتاب
۱۸سایر ملاقات ها
۲۰پیشنهادات
۲۱نمایشگاه به روایت تصویر

■ نگاهی گذرا به تاریخ، فرهنگ و تمدن تاجیکستان

جمهوری تاجیکستان در گوشه جنوب شرقی آسیا میانه واقع شده است که از شمال به کشورهای قرقیزستان و ازبکستان، از شرق به چین و از جنوب به افغانستان محدود می‌شود. این جمهوری دارای جمعیتی حدود ۷ میلیون نفر و ۱۴۳۰۰۰ کیلومتر مربع وسعت و مرکز آن شهر دوشنبه می‌باشد. حدود ۹۳٪ اراضی این کشور کوهستانی و تنها ۷٪ زراعی و قابل سکونت است. تاجیکستان دارای سه استان (ولایت) سغد، بدخشان و ختلان است. از جمله شهرهای مهم این کشور خجند، کولاب، فرقان، تپه، استروشن و اسفره می‌باشد. حدود ۲۵٪ مردم و در شهرها و ۷۵٪ آنها در مناطق روستایی زندگی می‌کنند.

زبان ملی این جمهوری، فارسی تاجیکی و در کنار آن زبان روسی متداول است و خط رایج آن نیز سربلیک می‌باشد. بیش از ۷٪ مردم این کشور باسواد هستند دین رایج مردم این کشور اسلام است. تاجیکستان به عنوان یکی از کهن‌ترین تمدنهای آسیای میانه به شمار می‌رود. تاریخ، تمدن و فرهنگ آن کشور به جهات گوناگونی با ازبکستان پیوند خورده است و در بین کشورهای آسیای میانه این دو کشور دارای وجوه فرهنگی مشترکی می‌باشند.

تاجیکستان نظیر ازبکستان یکی از مناطقی است که بسیاری از آثار و بناهای تاریخی را در خود جای داده است. از جمله آثار تاریخی بجای مانده شهر و منطقه پنج کنت می‌باشد که بعنوان یکی از عمده‌ترین مراکز تاریخی آسیای میانه به شمار می‌رود و حکایت از نفوذ فرهنگ و تمدن ایرانی دارد.

رود کی شاعر بلند آوازه و پدر شعر و ادبیات فارسی در قریه پنج رود واقع در پنج کنت به دنیا آمده است در حال حضار مزار این شاعر بلند آوازه پارسی گوی در این منطقه می‌باشد. کمال خجندی شاعر فارسی زبان یکی دیگر از مفاخر علمی و ادبی آن منطقه که در نزدیکی شهر خجند می‌زیسته است. خواجه علاءالدین محمد یکی دیگر از شعرای نامدار آن منطقه به شمار می‌رود که مزار ایشان نیز از دیگر آثار تاریخی مهم این منطقه و در جنوب ناحیه ده نو به شمار می‌رود.

میرسید علی همدانی ادیب، عارف و شاعر بلند آوازه دیگری است که در سده چهارم میلادی می‌زیسته و بخشی از عمر پر برکت خود را در آن منطقه گذرانده و در حال حاضر مزار او و فرزندانش به عنوان زیارتگاه مردم تاجیکستان در شهر کولاب قرار دارد.

نگاهی گذرا به اسامی شعرا و ادبای این منطقه همه و همه بیانگر این واقعیت است که تا حدود قرن ۱۱ هجری قمری پیوندی ناگسستنی و انکارناپذیر بین ایران و آن نواحی وجود داشته است. گذشته از شعرا، ادبا، عرفا و دانشمندان فارسی

زبان سالهای دور در حال حاضر نیز افراد دانشمند و فرهیخته متعدد دیگر در حوزه شعر و ادب زبان فارسی فعالیت دارند که از آن جمله می‌توان به بزرگانی چون لال اکرامی، الغ زاده، مؤمن قناعت، دارانجت، گل نظر و استادان دیگر اشاره نمود.

وفاداری و پایبندی شعرا و ادبای معاصر تاجیکی به حفظ و گسترش زبان و ادبیات فارسی و میراث نیاکان تا حدی است که استاد لایق شیرعلی در راستای ضرورت وحدت، دوستی و برادری و نزدیکی فارسی زبانان می‌گوید:

تاجیک و ایران و افغان چرا؟! ما در این دنیا که از مادریم

در حال حاضر نیز احیای فرهنگ، خط، زبان و آداب و رسوم پیشینیان همچنان برای مردم از اهمیت خاصی برخوردار است. امروزه شاهنامه خوانی، تفأل به حافظ، بیدل خوانی و قرائت اشعار رودکی و نامیدن فرزندان تاجیکی با اسمهای شاهنامه‌ای و حتی اسلامی بسیار متداول است. برگزاری جشنهای نوروزی، مهرگان و اعیاد قربان و فطر به صورت مفصل برپا می‌شود. درج اسامی فرزندان پشت جلد قرآن و گفتن اذان در گوش نوزادان امری متداول است. مراسم سنتی چون چهارشنبه سوری، سمنویزان، چیدن سفره عید و هفت سین با شکوه خاصی بر گزار می‌شود. وجود ضرب‌المثل‌ها، ترانه‌ها، دوبیتی‌ها و لالایی‌های کودکان مشترک همه و همه حکایت از نزدیکی فرهنگی و عشق و علاقه و دل‌بستگی مردم آن منطقه به فرهنگ و هنر و زبان و ادبیات فارسی دارد.

■ موقعیت ویژه نمایشگاه دوشنبه:

با توجه به بازدید رئیس جمهوری تاجیکستان از نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران و تاثیرات بسیار مثبت نمایشگاه بر ایشان این امر سبب گردید تا همواره از نمایشگاه کتاب تهران در آن کشور به نیکی یاد کنند و نمایشگاه کتاب ما را مورد الگو قرار دهند. در واقع برگزاری نمایشگاه کتاب بصورت بین‌المللی، پس از بازدید امام علی رحمانف ریاست جمهوری آن کشور و وزیر وقت فرهنگ تاجیکستان آقای دکتر میرزا شاهرخ اسراری آغاز گردید. بنابراین حضور مستمر و بررنگ‌تر و فعالانه‌تر مؤسسه در نمایشگاه کتاب تاجیکستان و ارتباط مستمر مؤسسه با ستاد برگزاری نمایشگاه کتاب دوشنبه و سایر نهادها و موسسات فرهنگی آن کشور امری ضروری و اجتناب‌ناپذیر می‌باشد.

بازدید معاون ریاست جمهوری، وزیر فرهنگ، معاونین و مدیران وزارت فرهنگ، معاونین وزارت معارف، ریاست و اعضای اکادمی علوم آن کشور و دهها شخصیت علمی و فرهنگی اعم از نویسندگان ناشران، چاپخانه‌دار، شعرا و سایر هنرمندان تاجیکی و روزنامه‌نگاران از غرفه مؤسسه در واقع بیانگر اهمیت و جایگاه قابل توجه ج.ا.ا و نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران می‌باشد.

نکته حائز اهمیت‌تر دیگر اینکه علیرغم تدارک نسبتاً خوب مؤسسه برای شرکت در آن نمایشگاه باید اذعان داشت که غرفه پاسخگوی کامل نیازهای مراجعین نبود و به ناچار در بسیاری از موارد مراجعین را به رایزنی فرهنگی و سفارت ج.ا.ایران وارجاء می‌نمود.

اولین روز نمایشگاه:

پنجمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تاجیکستان از امروز (۴ سپتامبر) به مدت سه روز در سالن هنرهای نمایشی «اوپر پالت هوس» با مشارکت ۳۰ ناشر از تاجیکستان و ۱۵ ناشر از کشورهای آمریکا، فرانسه، بلاروس، چین، ترکیه، آذربایجان، افغانستان، ایران و... برگزار می‌گردد. این نمایشگاه روز جمعه کار رسمی خود را از ساعت ۹ صبح آغاز نمود.

موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران به نمایندگی از نشر جمهوری اسلامی ایران با ۱۰۰ عنوان کتاب در غرفه‌ای به مساحت ۱۲ مترمربع در این نمایشگاه شرکت داشت. معرفی نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، دعوت از ناشران بین‌المللی و مذاکره جهت حضور در نمایشگاه کتاب تهران، معرفی ظرفیت‌های چاپ و نشر کشورمان از جمله فعالیت‌های این موسسه در نمایشگاه کتاب تاجیکستان خواهد بود.

علاوه بر موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران انتشارات بین‌المللی الهدی، سوره مهر و انتشارات گلبرگ نیز در این نمایشگاه حضور داشتند. از برنامه‌های جنبی که روز اول نمایشگاه کتاب در ساعت ۴ بعدازظهر در وزارت فرهنگ کشور تاجیکستان که در نزدیکی نمایشگاه برگزار شد سالگرد صفر محمد ایوبی شاعر و ادیب بزرگ تاجیک بود.

در این جلسه در ارتباط با ویژگی اخلاقی و آثار ایشان اساتیدی به سخنرانی پرداختند که در ابتدا آقای بشر اکبرزاده از شاگردان و علاقه‌مندان ایشان بیان داشت، در مدت کوتاهی مردمان شهر دوشنبه مجذوب ادبیات و بیان شیوا او شدند به طوری که سخنان و اشعار او بر دل و جان مردمان تاجیکستان نشست. کتاب «معراج» یکی از بهترین کتاب‌های ایشان هست. او از کودکی به ادبیات علاقه‌مند و در غزل و دوبیتی بسیار موفق بود.

از ویژگی‌های اشعار او وزن و قافیه‌های آهنگین می‌باشد.

استاد محمدعلی عجمی: ایشان با ایوبی سفرهای بسیاری داشته است و همواره با ایشان زندگی کرده است. او بیان داشت: ایوبی شعر را بدون ریا و با دلش می‌سرود از ویژگی‌های اخلاقی ایشان حلم و بردباری هست. اسلوب خاص اشعارش سخن را همان‌گونه هست در قالب شعر ارائه می‌داد که بلاغت در اشعار او نقش ویژه‌ای داشت. غزل «دوست» از معروف‌ترین آن‌هاست. بازدید از موزه ملی و کتابخانه ملی تاجیکستان از دیگر برنامه‌های جنبی در نظر گرفته شده برای مهمان خارجی در نخستین روز نمایشگاه بود.

سالن هنرهای
نمایشی
«اپرا پالت هاوس»
محل برگزاری
پنجمین نمایشگاه
بین المللی کتاب
تاجیکستان

دومین روز نمایشگاه :

در دومین روز از فعالیت پنجمین نمایشگاه کتاب تاجیکستان و در حاشیه آن نمایشگاه مراسم بزرگداشت هفتصدمین سالگرد وفات میرسید علی همدانی شاعر و عارف بزرگ ایرانی برگزار گردید. این مراسم در سالن هنرهای نمایشی نمایشگاه، با حضور امام علی رحمان اف ریس جمهور تاجیکستان و هیات همراه نخست وزیر و جمعی از بزرگان و شخصیت‌های علمی از کشورهای ایران، هند، پاکستان، آذربایجان و... برگزار شد. برگزاری بزرگداشت میرسید علی همدانی، شاعر و عارف ایرانی در قرن هشتم از مهمترین برنامه جنبی بود که برای این نمایشگاه در نظر گرفته شده بود. جناب آقای غلامعلی حداد عادل بعنوان نماینده جمهوری اسلامی ایران در این مراسم درباره این عارف بزرگ ایرانی به سخنرانی پرداخت.

جناب آقای حداد عادل طی بازدیدشان از غرفه موسسه ضرورت برنامه ریزی در جهت توجه بیشتر به سرمایه گذاری در حوزه چاپ و نشر در تاجیکستان تاکید نمودند. همچنین ایشان پیشنهاد دادند موسسه نمایشگاهها ترتیبی اتخاذ نماید تا در طول سال از فعالیتهای بخش خصوصی در حوزه کتاب در این کشور حمایت نماید.

وزیر فرهنگ کشور تاجیکستان شمس الدین اروم بیک و همچنین فرهاد رحیمی ریس آکادمی ملی علوم تاجیکستان از غرفه ایران بازدید کردند. در این بازدید مقرر شد جهت همکاری آتی موسسه نمایشگاهها و معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با وزارت فرهنگ تاجیکستان جلساتی جهت همکاری های فرهنگی بعد از نمایشگاه و در وزارت فرهنگ در شهر دوشنبه برگزار شود. در حاشیه برگزاری پنجمین نمایشگاه کتاب تاجیکستان طی مراسمی ویژه از کتابهای ایرانی و تاجیکی رونمایی شد. در این مراسم سفیر جمهوری اسلامی ایران آقای فغانی، وزیر فرهنگ تاجیکستان شمس الدین اروم بیک، رایزن فرهنگی ایران دکتر خدایار و نویسندگان ایران آقایان قزوه و ناصر فیض و استاد امیر شاهی از نویسندگان تاجیکی حضور داشتند.

وزیر فرهنگ کشور تاجیکستان در سخنانی نمایشگاه بین المللی تهران را یکی از بهترین و بزرگترین نمایشگاههای منطقه معرفی کرد و بیان داشت ما باید از تجربیات ایران در برگزاری نمایشگاه استفاده نمایم. در این مراسم از دایره المعارف تاجیکستان نوشته استاد ایر شاهی که در ۱۶ جلد به چاپ رسیده و به معرفی ۵۰۰ نفر از بزرگان و دانشمندان تاجیکی می پردازد و همچنین کتابهای حکایت‌های آکنده از حیات که به زندگی نامه محمد جان شکوری بخارایی می پردازد؛ کتاب دا با ترجمه آقای سیف الله ملاجان؛ شاه مات با ماشین قیامت با ترجمه خانم دلافروز قربان آوارونمایی شد.

مراسم افتتاحیه نمایشگاه

سخنرانی مدیر فرهنگ تاجیکستان در مراسم افتتاحیه نمایشگاه

رونمایی کتاب «دا» با حضور وزیر فرهنگ تاجیکستان

سومین روز نمایشگاه :

پنجمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تاجیکستان با حضور وزیر فرهنگ این کشور شمس‌الدین آروم بیک زاده و نظام قاسم ریاست اتحادیه نویسندگان و تنی چند از شخصیت‌های علمی فرهنگی تاجیکستان خاتمه یافت. در مراسم اختتامیه این نمایشگاه از برترین این نمایشگاه و ناشرین برتر تقدیر به عمل آمد و جوایز اهدا شد. از بین کشورهای شرکت‌کننده غرفه موسسه نمایشگاه به عنوان غرفه نمونه تقدیر به عمل آمد.

جناب آقای نظری در این مراسم به سخنرانی پرداخت ضمن تبریک و تشکر از وزیر محترم و دست‌اندرکاران نمایشگاه به خاطر برگزاری بسیار خوب نمایشگاه و میهمان‌نوازی برادران تاجیکی از نمایندگان جمهوری اسلامی ایران، ابراز امیدواری کرد که همکاری‌های دوجانبه فرهنگی می‌تواند با توجه به ویژگی‌های متعدد فرهنگی و دینی مشترک دو ملت دوست و برادر ایران و تاجیکستان را بیش از پیش به هم نزدیک نماید و سبب تحکیم روابط و آشنایی بیشتر دو ملت شود..

ملاقات آقای نظری با وزیر فرهنگ تاجیکستان

بازدید وزیر فرهنگ تاجیکستان و سفیر و وزیران محترم ج.ا.ا. از غرفه موسسه

نکات قابل توجه برای حضور در نمایشگاه تاجیکستان:

با توجه به مراتب فوق ذکر چند نکته دیگر برای چگونگی حضور موسسه در نمایشگاه کتاب تاجیکستان ضروری است.

- ۱- جمع‌بندی تجربه حضور دو ساله موسسه در نمایشگاه دوشنبه و ضرورت آمادگی بیش از پیش برای نمایشگاه آن کشور؛
- ۲- ضرورت استمرار ارتباط با مسئولان نمایشگاه و سایر موسسات و نهادهای دست‌اندر کار حوزه چاپ و نشر ذیربط در طول سال؛
- ۳- طراحی و پیش‌بینی واحدی در بخش بین‌الملل مؤسسه و اختصاص آن به کشورهای آسیای میانه بویژه دو کشور فارسی‌زبان تاجیکستان و افغانستان و...
- ۴- استفاده و به‌کارگیری کارشناسان مجرب و آشنا به مسائل فرهنگی اجتماعی منطقه به ویژه آن کشور؛
- ۵- استفاده و اعزام افرادی ثابت و مستمر برای آن کشور و منطقه؛
- ۶- ضرورت مطالعه و تحقیق تاریخ و تمدن و شناسایی نیازهای فرهنگی کنونی مردم آن کشور؛
- ۷- تهیه و تدوین برنامه‌ای جامع و در ابعاد گوناگون برای زمانهای کوتاه و میان‌مدت؛
- ۸- تدارک و پشتیبانی آن نمایشگاه براساس نیازهای آن جامعه؛
- ۹- فعال بودن بخش بین‌الملل مؤسسه به صورت مستمر؛
- ۱۰- طراحی و برنامه‌ریزی قبلی برای آن نمایشگاه و تهیه و تدارک اقلام مورد نیاز آن کشور در طول سال و ارتباط مستمر با علاقه‌مندان و متقاضیان کتب و نشریات و ... و تعامل مستمر با آنان؛
- ۱۱- ارتباط مستمر با مسئولان آن نمایشگاه و انجام به موقع تعهدات و توافقات خود به ویژه مواردی که در قالب توافقنامه و تفاهم‌نامه پیش‌بینی می‌شود و پایبندی به توافقات انجام شده فی‌مابین؛
- ۱۲- پیش‌بینی نشستهای خاص و برگزاری ملاقاتهای لازم با مسئولین و شخصیت‌ها و بخشهای مورد نظر در حاشیه نمایشگاه.

* با توجه به اعلام قبلی حضور ایران و مؤسسه نمایشگاه دوشنبه به رایزنی و علیرغم حضور رایزن محترم فرهنگی کشورمان در فرودگان کتابهای ارسالی در فرودگاه در ابتدا با ممانعت مأمورین تاجیکی برای خارج

کردن کتابها روبرو گردید که این مشکل با مساعدت مسئولان نمایشگاه دوشنبه که برای استقبال از هیأت ایران به فرودگاه مهرآباد بود ترخیص شد و در واقع سفارت و رایزنی کمک خاصی برای ما نداشتند.

سایر نکات قابل توجه :

- ۱- با توجه به هماهنگی های قبلی با رایزنی جهت دریافت ثبت نام، دریافت غرفه، تامین اسکان و.... علی رغم عدم اجرای تعهدات سال قبل، از سوی موسسه با پیگیری محدود غرفه بصورت رایگان در اختیار موسسه قرار گرفت و هزینه اقامت نیز در زمان برگزاری نمایشگاه از سوی وزارت فرهنگ و مسولان نمایشگاه تامین گردید.
- ۲- نکته قابل توجه دیگر، همکاری صمیمانه مسئولان نمایشگاه جهت ترخیص کتب و سایر اقلام نمایشگاهی در بدو ورود نمایندگان موسسه در فرودگاه.

ملاقاتها

در حاشیه نمایشگاه و در زمان بازدید مسئولان تاجیکی از غرفه و همچنین هماهنگی‌ها و ارتباطات قبلی برای انجام ملاقاتهایی اختصاصی بعد از پایان نمایشگاه و در زمان اقامت در آن کشور چند ملاقات بشرح ذیل صورت پذیرفت.

الف: ملاقات وزیر فرهنگ تاجیکستان جناب آقای شمس‌الدین آروم بیک‌زاده: در دفتر وزیر فرهنگ و با حضور معاون فرهنگی آن وزارتخانه آقای دکتر صفر عالم، معاون هنری آقای عالم جان اکرم اوف و جهانگیر صدیرف مدیر کل بین‌الملل وزارت فرهنگ؛

• در این جلسه ضمن طرح نقاط قوت و ضعف نمایشگاه دوشنبه و ارائه پیشنهادهای در جهت بهتر برگزار شدن نمایشگاه دوشنبه ابتدا موضوع چگونگی نحوه شرکت تاجیکستان در نمایشگاه بیست و نهم کتاب تهران و انتظارات ما از آن کشور پیشنهاد ضرورت تشکیل ستادی برای هماهنگی قبلی مطرح و مورد موافقت قرار گرفت.

همچنین پیشنهاد شد تا به منظور ارتقاء سطح دانش ناشران و چاپخانه‌داران تاجیکی نشستهای مشترکی در دو کشور برگزار گردد.

۱- مقرر شد به منظور آغاز کار سریعتر ستاد مذکور نامه‌ای از سوی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی جهت دعوت از وزارت فرهنگ آن کشور برای حضور فعالانه آنان با عنوان «دوشنبه شهر ویژه فرهنگی» تهیه و ارسال شود.

۲- مقرر شد با اعلام مصوبه شورای سیاستگذاری نمایشگاه مبنی بر شرکت «دوشنبه شهر ویژه فرهنگی» و میهمان نمایشگاه بیست و نهم، آغاز به کار ستاد مربوطه از طرف کشور تاجیکستان معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی جهت بازدید آنها و همکاریهای دو جانبه دعوت بعمل آورد.

۳- در گذشته تفاهم‌نامه‌ای بین مؤسسه نمایشگاهها و مؤسسه انتشارات ادیب بزرگترین ناشر دولتی آن کشور به منظور ترجمه و انتشار آثاری در حوزه فرهنگی و هنری و ادبی منعقد شده است که بدلیل تغییر و تحولات مدیریتی و تغییر سیاستها پیگیری آن به فراموشی سپرده شده است مقرر شد مؤسسه نمایشگاهها اجرای این تفاهم‌نامه را نیز پیگیری نماید.

ب: ملاقات با جناب آقای دکتر فرهاد رحیمی ریاست آکادمی علوم تاجیکستان: در این جلسه که با هماهنگی جناب آقای فرهاد کریم اوف رئیس انجمن ناشران تاجیکستان برگزار گردید. ضمن طرح مسائل مورد نظر مشترک و همکاریهای احتمالی فی مابین موافقت شد تا محلی از سوی آکادمی علوم تاجیکستان جهت برپایی نمایشگاه دائمی کتاب و محلی برای عرضه محصولات فرهنگی و هنری در اختیار مؤسسه نمایشگاههای فرهنگی ایران قرار گیرد و در مقابل از سوی مؤسسه نیز محلی در اختیار آنان گذارده شود. متعاقب این توافق از محل پیشنهادی که در مجاورت کانون نویسندگان تاجیکستان در خیابان اسماعیل سامانی قرار دارد بازدید بعمل آمد. محل پیشنهادی در دومین و مهمترین خیابان اصلی شهر واقع شده است. در سمت دیگر این محل تالار ملی نمایش و در نزدیکی آن کاخ ریاست جمهوری قرار دارد.

مساحت این محل ۶۵۰ مترمربع و دارای یک تالار بزرگ، سه اتاق کار و یک طبقه تحتانی به عنوان انبار می باشد. این محل در خیابان اصلی و در حال حاضر به عنوان انبار اشیاء عتیقه آکادمی علوم مورد استفاده می گردد. از محل پیشنهادی فیلم و عکس تهیه شده است.

توافقات در این خصوص:

- ۱- مقرر شد نماینده جناب آقای دکتر فرهاد رحیمی، آقای فرهاد کریم اوف رئیس انجمن ناشران، هزینه‌های بازسازی محل مذکور را برآورد و برای ما ارسال نماید.
 - ۲- مقرر شد پیش‌نویس تفاهم‌نامه‌ای از سوی مؤسسه تهیه و برای جرح و تعدیل احتمالی تنظیم برای آکادمی ارسال شود.
 - ۳- مقرر شد شرایط و چگونگی اداره مشترک این محل‌ها و میزان مشارکت طرفین کتباً به طرف تاجیکی اعلام گردد.
 - ۴- مشخصات محل پیشنهادی مؤسسه نیز برای آکادمی ارسال گردد.
- اضافه می‌نماید محل مذکور جهت عرضه محصولات فرهنگی به ویژه کتب، سی دی و ... در واقع نمایشگاه دائمی کتاب در نظر گرفته شود.

سایر ملاقاتها:

- ۱- جناب آقای عطا همدم، وزیر سابق فرهنگ تاجیکستان؛
- ۲- جناب آقای میرزا شاهرخ اسراری وزیر اسبق فرهنگ تاجیکستان؛
- ۳- جناب آقای عالم جان اکرم اوف، معاون هنری وزارت فرهنگ تاجیکستان؛
- ۴- جناب آقای دولت صفر، معاون فرهنگی وزارت فرهنگ تاجیکستان (سردار طبع و نشر)؛
- ۵- سرکار خانم تاجی نساء، معاون پرورشی وزارت معارف تاجیکستان؛
- ۶- جناب آقای شکر بیک صمداف، قائم مقام شهرداری دوشنبه (شکر بیک صمد اوف)؛
- ۷- جناب آقای جهانگیر صدیرف، مدیر کل امور بین‌الملل وزارت فرهنگ تاجیکستان؛
- ۸- جناب آقای گریز سفر، مدیر عامل موسسه انتشارات ادیب؛
- ۹- جناب آقای عبدالفتاح، ریاست پنجمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب دوشنبه؛
- ۱۰- آقایان نورعلی حسن اوف و سهراب مدیر عامل موسسه انتشارات عرفان و ارو گریف؛
- ۱۱- جناب آقای سراح الدین، رئیس اتحادیه موزعین کتاب؛
- ۱۲- جناب آقای فرهاد کریم اوف، رئیس انجمن ناشران تاجیکستان؛
- ۱۳- جناب آقای فعانی، سفیر محترم جمهوری اسلامی ایران؛
- ۱۴- جناب آقای دکتر خدایار رایزن محترم ج.ا.ا.

ملاقات با جناب شمس الدین آروم بیک زاده
وزیر فرهنگ جمهوری تاجیکستان

بازدید شعرا، ادبا و نویسندگان تاجیکی از غرفه موسسه

بازدید جناب آقای خدایار، رایزن ج.ا.ا.
از غرفه موسسه

بازدید جناب آقای عبدالفتاح ریاست پنجمین نمایشگاه بین
المللی کتاب تاجیکستان از غرفه موسسه

پیشنهادات:

- ۱- برگزاری جلسه‌ای با حضور آقایان سلگی، ... برآزش و همایونی با حضور جناب آقای دکتر صالحی در اسرع وقت؛
- ۲- برگزاری جلسه مشترک سفارت تاجیکستان با معاونت امور فرهنگی و پی‌گیری آن از سوی مؤسسه نمایشگاه‌ها
- ۳- ارسال نامه‌ای به عنوان وزیر فرهنگ تاجیکستان مبنی بر اعلام مصوبه شورای سیاست‌گذاری نمایشگاه مبنی بر «دوشنبه شهر میهمان نمایشگاه بیست و نهم»؛
- ۴- تهیه پیش‌نویس تفاهم‌نامه فی مابین مؤسسه نمایشگاه‌ها و آکادمی علوم تاجیکستان جهت راه‌اندازی آکادمی علوم تاجیکستان؛
- ۵- در نظر گرفتن محلی خاص برای عرضه محصولات فرهنگی هنری تاجیکستان در طبقه همکف مرسه و اعلام کتبی آن به آکادمی علوم تاجیکستان؛
- ۶- پیگیری جهت دریافت برآورد هزینه‌های بازسازی محل پیشنهادی آکادمی علوم؛
- ۷- پیگیری اجرای تفاهم‌نامه قبلی مؤسسه و انتشارات ادیب؛
- ۸- اعلام آمادگی کتبی معاونت به وزارت فرهنگ تاجیکستان در خصوص برگزاری نشستهای مشترک چاپخانه‌داران و ناشران در تهران و دوشنبه؛
- ۹- طراحی و راه‌اندازی بخش اختصاصی برای آسیای میانه به ویژه کشورهای فارسی زبان در واحد بین‌الملل مؤسسه؛
- ۱۰- تعیین فردی مشخص به عنوان نماینده مؤسسه نمایشگاه‌ها و معاونت امور فرهنگی جهت پیگیری و هماهنگی امور؛
- ۱۱- صورت پایبندی به تعهدات و توافقات بعمل آمده با مسئولان نمایشگاه کتاب تاجیکستان و ارائه خدمات پایاپای به آن نمایشگاه

نمایشگاه به روایت تصویر

غرفه کشور امریکا

غرفه انگلستان در نمایشگاه

غرفه جمهوری اسلامی افغانستان

غرفه انتشارات ادیب بزرگترین نشر تاجیکستان

غرفه کشور ایرلند

غرفه کشور چین

غرفه کشور فرانسه

غرفه کتاب فروشی نوروز

مراسم اختتامیه نمایشگاه و معرفی برترین ها

ملاقات وزیر سابق وزارت فرهنگ تاجیکستان جناب آقای عطا همدم

شرکت در ضیافت شام سفارت ج.ا.ا با حضور جناب آقای دکتر حداد عادل و هیات ایرانی شرکت کننده در نمایشگاه

غرفه ترکیه

غرفه موسسه نمایشگاه های فرهنگی ایران

موسسه انتشارات گلبرگ در نمایشگاه

موسسه نایب‌شاهوی فرهنگی ایران
Iran Cultural Fairs Institute
www.icfi.ir

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
سازمان امور فرهنگی

